KURJER WARSZAWSKI.

D. 15. Października. — Rok 1844. Wtorek. № 276. Jutro, ŚŚ. Gaweł i Florentyn.

Wspomnieliśmy rok temu właśnie w dniu Śtej Jadwigi, o uroczystym obchodzie w *Szląsku*, 600-letniej rocznicy zgonu tej Śtej Patronki. Do wspomnień tamże zamieszczonych dodamy dziś, że Kościół katolicki pod Jej wezwaniem w *Berlinie* istniejący, poświęcony był d. 21 Lipca 1773 r. za panowania *Fryderyka II*, przez Ignacego *Krasickiego*, wówczas Biskupa *Warmijskiego*. Sam zaś *Krasicki* poświęcony był na tož Biskupstwo w *Warszawie* d. 29 Grudnia 1766 r. Akt konsekracji w obec Króla Stanisława Augusta, dopełnił Nuncjusz Papiezki w kaplicy XX. *Teatynów* przy ulicy *Długiej* (gdzie dziś domy Ostrowskich i Koniarów).

Zapis rs. 375, przez Ludwika *Orłowskiego*, na odbywanie corocznie Sufragjów czyli obligów Duchownych, za duszę Testatora, iego Rodziców, Brata i Siostrzeńca, dla Kościoła XX. Reformatów Warszawskich przeznaczony; tudzież Zapis rs. 300, na stały fundusz dla Kościoła parafjalnego w *Węgrze*, przez Agnieszkę *Bartold* uczyniony, Rada Administracyjna zatwierdziła. — Ogłoszono Konkurs na wakuiącą posadę Adjunkta Akt dawnych Gubernji Płockiej. — Według wiadomości otrzymanych w *Warszawie*, JO. Xżę Hieronim *Drucki-Lubecki* Brat b. Ministra Skarbu Król: Polsk:, w maiętności swoiej w *Rossji*, temi dniami życie doczesne zakończył. — Weronika *Mikucka*, Panna, lat 17 wieku licząca, zmarła onegdaj. Krewni Jej zapraszaią Przyiaciół na exportacją zwłok z Kaplicy Kościoła XX. Karmelitów przy ulicy Leszno, dziś o godz: 2ej z południa, na smętarz Powązkowski. — Dyrekcja Główna Tow: Kredytow: Ziem: ogłosiła drukiem: *Wykaz* Numerów Listów Zast: dawnych od 2go półroczu 1826 r. i nowych od 2go półroczu 1838 r. do włącznie 1go półroczu 1844 r. wylosowanych, a po dzień 1 b. m. dla niezgłoszenia się po należytość niewykupionych. Listów takich z dawnego okresu iest: 11 lit: A, 135 lit: B, 659 lit: C, 246 lit: D, i 676 lit: E; razem za summę złp: 1,812,200; z nowego zaś okresu 23 sztuk lit: A, 141 lit: B, 469 lit: C, 143 lit: D, a 197 lit: E, razem za złp. 1,744,900. (Wykaz taki można przejrzeć w Drukarni Kurjera). W dniu 1szym i 2gim b. m. wylosowano Listów Zastaw: dawnych szt: 1868, za złp. 2,898,500; nowych sztuk 815, za złotych pol: 2,714,600. — Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda*, Księgarza przy ulicy Miodowej Nro 496, wyszedł 17ty poszyt dzieła: *Starożytna Polska*, pod względem historycz:, ieograficz: i statystycznym, opisana przez Mich: *Balińskiego* i Tymot: *Lipińskiego*. W tym poszycie następuiące miasta są opisane: Lubumla, Uchanie, Hrubieszow, Kryłów, Reiowiec, Krasnystaw, Krupie, Tarnogóra, Zamość, Szczebrzeszyn, Zwierzyniec, Klemensow, Radecznica, Turobin; *Woiewództwo Wołyńskie* (z herbem). Łuck, Torczyn, Jarosławicze, Targowica, Boremel, Hlorochów, Beresteczko, Murawica, Młynów, Dubno, Dermań, Międzyrzecz, Ostrogski, Annopol, Tajkury, Horyngród, Huszcza, Międzyrzecz Korecki, Korzec, Zwiahel, Stepan. Prenumerata na całe dzieło wynosi zł. 60. Zawiadamia się Szan: Prenumeratorów na prowincji, że Stacje Poczt: upoważnione zostały do przyjmowania dodatkowej prenumeraty. — Wczoraj w Red: Kurjera złożono od L. zł. 2 dla Starców w Górze Kalwarji, na intencją Z. C. K. — Skład *Materjałów Aptecznych* i *farb malarskich Ludwika Spiess* i *Spółki*, na placu ratuszowym, obok Kościoła PP. *Kanoniczek*, odebrał w tych dniach nowy transport *Płócien malarskich* wiedeńskich i drezdeńskich; oraz olej makowy na zimno prasowany do użytku malarskiego. — Dwie studnie czyli pompy w Rynku *Starego-Miasta*, około 1600 r. wystawione, nie miały dotąd wcale wody; w roku 1754 Prezydent Miasta Jan *Dulfus* podał sposób prowadzenia do nich wody rurami podziemnemi z cysterny czyli źródła będącego obok Szpitalu wyznania *Ewanicko-Augsburgskiego* na placu miejskim przy ulicy *Karmelickiej* Nro 2483, a to przez ulice *Leszno*, *Przeiazd* i połowę *Długiej*, do rezerwoaru na placu miejskim Nro 558 przy tejże ulicy *Długiej* wystawionego, zkąd pompuie się woda dwa lub więcej razy na tydzień, do rur prowadzonych pod ziemią przez drugą połowę

ulicy *Długiej*, *Wązką* (około pałacu Komisji Rzą: Sprawiedliwości N° 591), *Podwale* i *Dunaj* (około ulicy *Rycerskiej*) aż do Rynku *Starego-Miasta*. Te podziemne rury odnawiano wielkim kosztem wśród lata 1824 r., lecz znowu niedostatek wody w tych pompach czasami czuć się daie. — *Fabrykant Latarń* od pożaru zabezpieczaiących poprawnych patentowanych, powodowany łaskawemi względami JWW. i WW. Obywateli, którzy nabywaniem tychże Latarń zaszczycić go raczyli, postanowił o ile tylko da się ulepszyć takowe, iakoż obecnie ulepszył Latarnie te w ten sposób, że palą się iaśniej, oleiu mniej potrzebuią i szkło od okopcenia iest wolne, o czem nabywaiący Latarnie te Ochronne, naocznie przekonać się będą mogli; aby wszakże życzący sobie nabycia w mowie będących Latarń nie byli zawiedzeni w swoich oczekiwaniach i dobroci wyrobu, gdyż wielu staraią się one naśladować; zatem poważam się uprzedzić JWW. i WW. Obywateli, iż Latarnie moie opatrzone są cechą fabryczną *S. Walter;* a za dobroć tych ręczę. Fabryka Latarń Ochronnych, przy ulicy Nowolipie pod numerem $24^{12}/_{13}$, 4ty dom od pałacu Mostowskich. — Jako amator dobrych owoców, polecam Ogród we *Włochach* za Wolskiemi rogatkami, w którym dostałem iabłek prosto z drzewa rwanych w iak najlepszych gatunkach i za najumiarkowańszą cenę; tamże znajduie się *Winogrono Muszkatel* zwane, zupełnie dostałe. J. *Kwiatkowski.* — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *5ciu latach*, JPanna *Palińska* i JP. *Jasiński;* po 3cim akcie *Ojca Debiutantki* Tenże, po ukończeniu Tenże i JPanna *Damse* po 2-kroć.

W chwili obecnej, kiedy Rząd nową Instytucją dobroczynną, to iest *Ubezpieczenie na życie*, kraj tutejszy uposażył, nieodrzeczy będzie wspomnieć o dziełku wydanem niedawno w materji organizacji teraźniejszej ubezpieczeń na życie i o sposobach rozszerzania dobroczynnych skutków zakładów podobnego rodzaiu za granicą, napisanem przez *Warszawianina* Pana Juljusza *Bergson*, Syna Pana Gabryela *Bergson*, Bankiera tutejszego. O piśmie tem, które wyszło pod tytułem: *Aperçu sur l'établissement des caisses de retraite et de prévoyrance pour les classes laborieuses*, wspomniały z zaletą dzienniki zagraniczne w Lipcu roku bież:.

Z Odessy. — Niedawno obchodzono uroczyście pamiątkę upłynionego pół wieku od założenia tutejszego miasta. Lat temu 50, było to miejsce maiące kilka ubogich domków. KATARZYNA IIga Cesarzowa, postanowiła tu utworzyć Miasto, które teraz należy do najcelniejszych handlowych w świecie i ma kilkadziesiąt tysięcy ludności. Ostatnie wiadomości handlowe są następuiące: Ogół wywozu z *Odessy* za granicę, od dnia 1go Stycz: do 1go Wrześ: r. b. doszedł do 12,147,263, rub:; przewyższa zatem przeszło o 360,000 rub: sr:, wartość całorocznego wywozu z roku zeszłego, samej pszenicy wywieziono, po dzień 1 Wrześ: niemal miljon czetwierti. Statków przybyłych z zagranicy, od 1go Stycz: do 1 Wrześ:, było 699, a odpłynęło za granicę 674. Dowóz z głębszych Gubernji, od końca Sierpnia zaczął się znowu wzmagać; na nieszczęście, przeszkadza temu nieustaiący dotychczas, w różnych częściach Rossji południo:, pomór bydła rogatego.

Na dniu 10 b. m. donoszą z *Gdańska*, że handel zbożem ożywił się nieco, w skutek rozkazów kupna nadeszłych z *Anglji*, *Belgji* i *Niemiec*. Za łaszt *pszenicy* wedle gatunku, płacono od 535 do 700 zł. pol:; za łaszt *żyta* od 340 do 370 zł. pol:. Na drzewo dobry iest pokup.

Francja. — Król i Królowa 3go b. m. przybyli do *Eu*, dokąd Minister marynarki udał się nazaiutrz. — Ministrowie pozostali w *Paryżu*, 4go b. m. odbyli w *S. Klu* naradę pod prezesostwem Xcia *Nemours* (Nemur). — Król za powrotem z *Anglji*, ma zamiar zwiedzić *Szerburg* i *Brest.* — Dziennik *Sporów* zbiia pogłoskę, iakoby Hrabia *Lantivy*, Konsul w *Jerozolimie*, został odwołany; tenże wraca za urlopem na 6 miesięcy dla poratowania zdrowia. — Z *Oranu* piszą 21go z. m.: Na granicy trwa spokojność; o *Abdelkaderze* nic nie słychać; wątpią bardzo, aby Cesarz *Marokański* wydał go Francuzom, ponieważ położenie *Abderahmana* iuż dosyć iest krytyczne, aby więcej ieszcze narażać się fanatycznemu ludowi. Jenerał *Lamoriciere* (Lamorysjer) dowodzi w *Dszemmah Gasaut*, i podobno zostaie w związku z synem Cesarza *Marokańsk:*. — Xżę *Aumale* (Omal) około 20go b. m. spodziewany iest z *Afryki*, poczem uda się do *Neapolu* w towarzystwie swoiego brata Xcia *Montpensier* (Mąpansje). P. *Fontanier* (Fon-

tanje), były Wice-Konsul w *Bassorze*, udał się do *Neapolu*, podobno w przedmiocie zaślubin Xcia *Omal*. — Xżę *Żugwil* ma złożyć pisemko Radzie Admiralicji, zawieraiące uwagi i spostrzeżenia nad użytkiem parostatków woiennych, o czem Xżę miał sposobność przekonać się w czasie wyprawy marokańskiej. — Deputowany Wice-Hrabia *Cormenin* (Kormenę), wyiechał do *Madrytu*, gdzie ma dopomódz tamecznemu ministerstwu do utworzenia Rady Stanu.

Hiszpanja. — Xżę *Rivas* ma być mianowany Posłem; a w iego miejsce Kawaler *Aguitar* Posłem w *Neapolu*.

Niemcy. — Wieść iakoby biżuterje nabyte przez znakomitą osobę u Jubilera w *Dreznie* za 30,000 talarów, były fałszywe, okazuie się zupełnie bezzasadną. — Lato teraźniejsze nie bardzo sprzyiało leczeniom u wód uzdrawiających w *Niemczech*; deszcze prawie codziennie dokuczały. — *Liszt* spodziewany iest w *Mnichowie*. — Żyraffa przed kilką dniami okazywana w *Gdańsku* (pierwszy exemplarz może tego zwierzęcia przywieziony do brzegów *Wisły*) zdechła; skura iej wypchana, przywiezioną zostanie do *Berlina*.

Szwajcarja. — 28go z. m. poświęcono w *Rolle* pomnik Fryderyka *Laharpa*; iest to obelisk na 50 stop wysoki, przedstawiaiący popiersie *Laharpa*.

Szwecja. — 26go z. m. sprawuiący interes: P. *Moreno*, miał zaszczyt złożyć Królowi godła Orderu *Złotego Runa*, wraz z napisem własnoręcznym Królowej *Izabelli*.

Włochy. — Obszerny iest opis przybycia b. Arcy-Biskupa Kolońskiego *Drost Wiszering* do *Rzymu*. Ojciec Ś. wysłał po tego starca lektykę, i w *Kwirinalu* wyszedł na iego spotkanie. Gdy Arcy-Biskup padł na kolana przed Papieżem, Ten podniósł go z rozczuleniem i serdecznie uściskał.

Rozmaitości. — Cyrk olimpijski w *Paryżu* przysposabia widowisko, którego koszt dochodzi 170,000 franków.! — Sławny Tenorzysta *Salvi* po świetnych swoich rolach gościnnych w *Londynie*, wyiechał przez *Hamburg* do *Moskwy*. — *Anglja* i *Walja* liczą obecnie 15,000 Adwokatów, Patronów i Obrońców sądowych. — W *Lieds* 89-letniej niewieście nazwiskiem *Like*, w zeszłym miesiącu puściły się 2 nowe zęby. — Wiele donoszono o *przepychu wschodnim*. Oto kilka szczegółów onego: Hr: *Nevers* bawiący na dworze Sułtana *Baiazeta*, znajdował się na polowaniu Cesarskiem w r. 1394. Na tem polowaniu było 35 kompanji strzelców, razem 6,000 osób; łańcuchy brylantowe otaczały szyie lampartów, charty miały nakrycia z atłasu haftowanego, a sokoły i iastrzębie użyte do łowów, czapki wysadzane drogiemi kamieniami. Za panowania *Solimana* Wielkiego, gdy Sułtan ten wydawał siostrę za *Ibrahima*, na bankiecie danym u dworu, Sułtan pił z czary wyrobionej z iednej sztuki turkusu. Orszak *Ibrahima* składał się z 5,000 dworzan, wszyscy przybrani byli w szaty złotolite, a wartość kulbaki na konia Pana Młodego szacowano 150,000 dukatów. Tenże Sułtan z powodu narodzenia 3ch swoich synów, dawał ucztę dla ludu, na której zastawiano ogromne piramidy wołów, cieląt i baranów pieczonych. Tymczasem u dworu była uczta, w czasie której dworzanie otrzymali kosztowne upominki; iedni półmiski z *lazuru*, inni czary kryształowe, strasznym zaś dostały się miednice srebrne napełnione sztukami złota, czary pełne drogich kamieni, cudnej piękności niewolnice, albo pyszne rumaki tureckie i arabskie. *Rustan* Basza Solimana umieraiąc, zostawił taki maiątek: 2 miljony dukatów, kilkaset sztab złota i srebra, 32 sztuk drogich kamieni wartuiących 11 miljonów piastrów, 5,000 kaftanów złotem haftowanych, 8,000 turbanów, 1700 odalisk (niewolnic), 1,100 krymek złotolitych, 2,900 siatek metalowych na głowę i szyię, 2,000 pancerzy, 1,100 siodeł tkanych złotem lub srebrem, 2,000 szyszaków złotych, srebrn: lub pozłacanych, 130 par strzemion złotych, 760 szabel kosztownych, 1,000 lanc z ostrzem srebrnem, 800 książek do nabożeństwa (koranów), 5,000 rękopismów (ale nie własnych), 815 folwarków w *Anatolji* i *Rumelji*, 416 młynów, 2,900 koni i 1,100 wielbłądów!!! W liczbie darów które otrzymał Sułtan *Selim II.* od *Kali Szacha* Ambasadora Króla *Perskiego*, uważano 2 pereł ważących po 40 drachm, 100 brylantów najpiękniejszej wody i ieden rubin wielkości gruszki. Nejwspanialszym ze wszystkich festynów wschodnich, był festyn dany r. 1582 przez Sułtana *Amurata III.* na placu *Hypodromu* w *Konstanty-*

nopolu, którego przygotowania trwały rok cały.— 9go dnia 9go miesiąca każdego roku, przypada podług kalendarza w *Chinach*, *Swięto latawców* (papierowych). Tego dnia Chińczycy bawią się wznoszeniem w powietrze *latawców papierowych*, a o pewnej godzinie puszczaią ie wszystkie. — Wiadomo, że *Chińczycy* golą głowy zostawiaiąc tylko iedyny warkocz na szczycie. Warkocz kiedy iest bardzo długi, uważanym iest za ozdobę mężczyzn. Jeden z mieszkańców tego Państwa miał tak długi warkocz, że mógł nim popędzać bydlę przodem idące; drugi warkoczem swoim ścierał kurz ze stołów. Gdy Chińczyk toczy bój zacięty, wiąże swój warkocz z warkoczem przeciwnika, i póty szamotaiąc targaią się za głowy, póki ieden z nich o *pardon* nie zawoła.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Wasilew Radca Stanu z Puław; Ożarowski Ludw: Hr: z Gub: Wołyńskiej; Lasocki Józ: Dz: z Iłowca; Stokowski Dyonizy Dz: z Piaskowic; Mędrzecki Lud: Dz: z Troianowa; Boniecki Ludw: Dz: z Zaliwia; Kuczewski Jan Dz: z Starościna; Rytel Walen: Dz: z Krasny; Karski Michał Oby: z Włostowa; Siemiński Stan: Oby: z Bogucina; Młocki Emil: Oby: z Hołowienka; Dąbrowski Ign: Ob:.

DONIESIENIA.

Handel SUKNA i KORTÓW z Domu W. *Epstejn*, na placu Krasińskim pod Nr 549, firmy *Bornholtz* et *Wegener*, przeniesionym został na ulicę Bielańską do domu 3go po lewej stronie od ulicy Długiej pod Nr 610 położonego, i tam nadal pod firmą wyłączną *Bornholtza* kontynuować się będzie; o czem zawiadamiaiąc Prześw: Publiczność, a mianowicie JWW. i WW. Panów, którzy Handel ten względami swemi zaszczycać raczyli, uprasza, aby i nadal takowych nie odmawiali tym bardziej, że zaopatrzywszy się w znaczną bardzo partję świeżych Sukien i Kortów i takowe po cenach najniżej wykalkulowanych lecz s ałych sprzedawać będzie, byle tylko odpowiedzieć zaufaniu iakieby ktokolwiek w rzetelności tegoż Handlu położyć zechciał.

Henryk *Rudert*, Korektor INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH, przeprowadził się pod Nr 278 przy uli: Freta, naprzeciw XX. Dominikanów.

Dobra FALĘTY i RASZYN z przyległościami: Sękocin, Łazy i Dyrdy z przyległościami, w Pcie i Okręgu Warszaws:, na drodze bitej Krakowskiej sytuowane, do spadku niegdy Jana Augustyna Spiskiego należące, na żądanie Sukcessorów, za wyrokiem Sądowym wystawione są na sprzedaż publiczną. Gdy w terminie ostatecznego przysądzenia dnia 18 (30) Sierp: 1844, licytantów na ogół nie było, przeto odnośnie do decyzji Trybunału Cyw: I. Instancji Gub: Mazow: z d. 2 (14) Wrześ:, 30 Wrześ: (12 Paździer:) 1844, oznaczony iest *Nowy termin Ostatecznego Przysądzenia* na dzień 16 (28) Paździer: 1844 godzinę 4tą z połud:, w sali audjencjonalnej Wydz: IIgo Trybu: Cyw:, przed W. Sędzią Delegowanym i Piotrowskim. Licytacja odbywać się będzie w 3ch oddziałach: 1) Dobra Falęty i Raszyn z przyległościami, od summy Rsr: 110,668 kop: 82. 2) Dobra Sękocin i Łazy, od summy Rsr: 62,070 kop: 5. 3) Dobra Dyrdy, od summy Rsr: 6,815 kop: 15. Wadjum: do oddziału 1go, Rsr: 4,500; do oddziału 2go, Rsr: 3,000; do oddziału 3go, Rsr: 750. Gdyby iednak w tym nowym terminie zgłosił się chęć kupna maiący na ogół, od ceny pierwotnej taxą objętej, wtedy sprzedaż ogółowa naprzód nastąpi, i tylko w braku chęć kupna maiących na ogół, szczegółowa licytacja miejsce mieć będzie.

Wincenty *Maiewski* Mecenas O. p. R. S. D.

Młody CZŁOWIEK, przybyły z zagranicy, posiadaiący ięzyk polski i niemiecki, życzy sobie udzielać LEKCJE tak początkuiącym, iako i już graiącym na Fortepjanie. Bliższą wiadomość można odebrać w Księgarni G. Senewalda, przy ulicy Miodowej Nr 481.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 7.

TEATR WIELKI. Dziś, 4ty raz *Więzienie w Edymburgu*, przez Artystów włosk:; z powodu słabości JPani *Chobrzyńskiej*, odłożono *Umartych żywych*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 30ty raz *Wybór*. 11ty raz *Fabrykant*.

Dziś w Kawiarni przy ul: Nowo-Senatorskiej, między hotelem Rzymskim a Litewskim, na dole, w podworzu, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ul: Krakowskie-Przedm: pod Nr 447 w domu P. Brzozowskiego, P. *Chojnacki* z Kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bednars: i Krako:-Przedm: w domu Doktora Malcza, Panny *Ensman* grać będą.

Dziś w Kawiarni w pałacu Paca, przy uli: Miodowej, na dole od frontu, Panny *Kreitl* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Tłumac: i Bielańsk: w domu Lilpopa Nr 600, JP. *Modliński* z komp: grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Tłumackiej i Rymarskiej w domu Ossolińskich zwanym pod Nr 739, Orkiestra pod Dyrekcją JP. *Szyndler* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Kra:-Przedm: i Marjensztadt na 1m piątrze, JP. *Szpilman* na instrumencie złożonym z drewienek i słomy, z kompanją grać będzie.

Dziś i Jutro w nowo-otworzonej Kawiarni na Krako:-Przedm: Nr 435, dom Jagielskiego, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Przy ulicy Długiej w domu W. Mecenasa Rudnickiego Nr 489 lit: B, nowo-wyrestaurowany BILLARD, poleca się lubownikom tej gry; przytem dostać można każdego czasu dobrze i smaczno sporządzonych JEDZEŃ; w Niedzielę zaś, we Wtorek i Czwartek FLAKÓW przy rychłej usłudze. J. *Bubicki*. —